

Borger - i Brabrand og Årslev

Du inviteres nu - af vi lokale til en samtale om bydels-forbedringer.

Jan.-25'

HVORFOR – og hvad skal der forbedres i bydelene?

Politikerne i Aarhus/AAK – ønsker nu det de kalder den Demokratiske samtale' med borgerne.

⌘ I de nyeste AAK-politikker er den demokratiske samtale' skrevet ind som et vigtigt element.

⌘ Dette debatoplæg til borgerne om en lokal bydels-samtale – fremlægges derfor nu af BAAF!

Deltag i den lokale samtale om den lokale bydel – så der kan gives input til Aarhus Kommune/AAK!

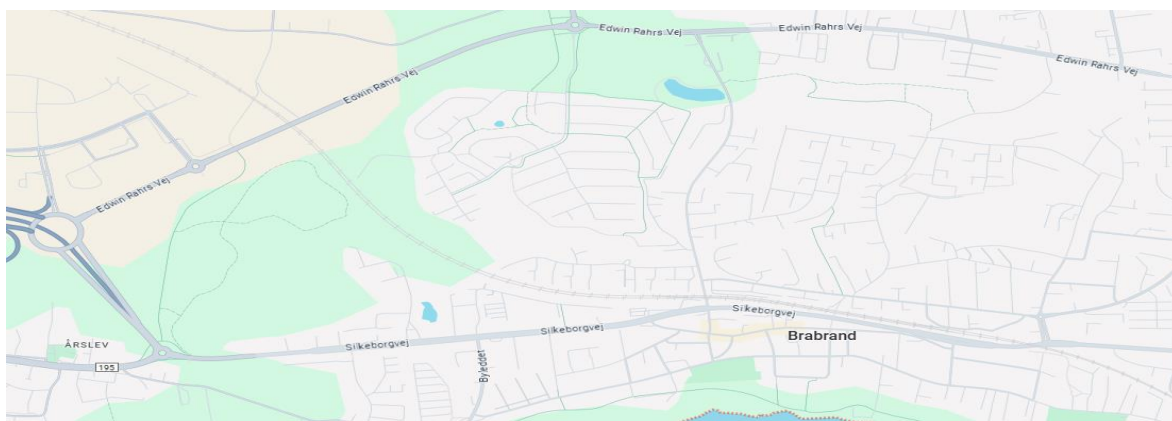
⌘ Dette oplæg til bydelen og forbedringer - giver nogle første oplæg/ideer til vores samtaler'!

⌘ Efter samtalerne' via møder og 2 spørgeskemaer - vil BAAF sammenfatte/overgive et oplæg til AAK.

⌘ **Overblikket fås via DEL 1 (s. 1-4 i oplægget) og via spørgeskemaet. De andre sider er uddybende'.**

⌘ Oplægget afsluttes med tanker om styreformen i AAK – og måske samtalerne' kan rykke på noget?

⌘ Spørgeskema nr 1 (om BAAF-området) kan udfyldes fra 10.-22.feb - på: WWW.BAAF.DK/...

Indholdsfortegnelse

DEL 1: Forord / Baggrund for oplægget - BAAF-området	2
⌘ Oplæg til samtalen – Det delte Brabrand', Trafik, Passager, Detail	3
⌘ Mere oplæg – Centrum, Mødesteder, Stier, Bydelsidentitet, Fyrtårne mv.	3
DEL 2: Brabrand bydel oplæg	4
⌘ Detaljerede oplægs-beskrivelser af potentielle bydels-forbedringer	5
⌘ BAAF - tanker, aktiviteter og det på det aktuelle tegnebræt	11
⌘ Brabrand Anno 2024'	13
DEL 3: Årslev bydel oplæg	15
⌘ Årslev – Hørings svar-afslutningsproces / lokalplan	15
⌘ Årslev Anno 2024' - med Stenalder-historie	16
DEL 4: Den Demokratiske Samtale 2.0 – og magten	17
⌘ Naboerne, 8220 - og tal/sammenligninger	18
⌘ Dialogen om Aarhus kommune/AAK	19

1. Forord

Jan.-25'

Dette oplæg til bydels-forbedringer for Brabrand og Årslev - har til hensigt at give borgerne nogle første ideer, så diskussionen kan starte lokalt. Øget borger-livskvalitet og bedre bydels-identitet er målet!

Oplægget bringer nogle ideer frem – og du/vi skal så frembringe yderligere – så en bydelsplan' kan laves! Det`at mange deltager i den demokratiske samtale' om bydelen – skal gerne lede til, at vi får nogle ændringer gennemført, så den fremtidige lokale glæde og stolthed opstår/udvikles i bydelen!

Vil vi ikke gerne diskutere fx – hvordan vi får flere hyggelige mødesteder, flere stier rundt i naturområdet, en mere sikker trafik, flere passager af banen og Silkeborgvej, nye centrum- og detail-områder? Det er kun naturligt, at borgerne kommer til orde – og dette oplæg er en start på den lokale debat'.

Brabrand og Årslev er i dag en vestlig, delt/gennemskåret' forstad i Aarhus, hvor vi er ca 10.000 borgere. Dette tal forventes øget med 40-50% - når Årslev-planen om får år materialiseres ud i en ny lokalplan. Så mon ikke tiden nu er moden til, at vi lokale borgere udtrykker vores ønsker for vores vestlige bydel?

God fornøjelse med gennemlæsningen (helt eller delvist'), spørgeskemaet og møderne med BAAF, som dækker bydelene Brabrand og Årslev - og derfor ikke hele 8220' - da Gellerup har et eget Fællesråd.

Baggrund for oplægget

BAAF/Brabrand Årslev Fællesråd - har ladet sig inspirere af de Københavnske bydele' til dette oplæg. I København laves der i 10 bydele en opdatering af bydelsplaner hvert 3.år. Så hvorfor ikke også i Aarhus? Så kan politikernes fokus på midtbyen' måske også drejes hen mod - en kærlig udvikling i forstæderne?

Hensigten for de fremtidige BAAF-bydelsplaner er - at de skal opdateres ofte – så AAK-administrationen kender borger-ønskerne! Bydelsplanen skal være bydelens deltagelse i den demokratiske samtale', som byrådet ønsker sig. Borgernes indspark' sammenfattes af BAAF i et bydelsplan-dokument ud fra de samtaler og spørgeskemaer vi laver lokalt, så mange af de lokale ideer herefter formidles videre til Byrådet.

Forstæder har ofte store befolkninger – og da Aarhus-forstæderne ikke har eget byråd eller pt anden forsamling, der kan medvirke til at udvikle bydelen – er en bydelsplan' måske vejen frem, for at borgerne og FR får en adgang til at deltage i nær dialogen med magten' - om pejlingen for bydels-forbedrings-ønsker?

AAK udsender mange høringsforslag og lokalplaner – så det kan være svært at følge med, men BAAF forsøger lokalt - og det seneste år er fx lavet hørings svar på Årslev-området og City-Vest nedskaleringen. BAAF forsøger løbende - på fritidsbasis at sikre BAAF-området bedre forhold.

Fællesrådene og magten i Aarhus (se nærmere i pkt 4 - s.17)

Fællesrådene/FR forsøger på fritidsbasis at rejse lokale ønsker' overfor Aarhus byråd og embedsmænd, men i et AAK med ca 380.000 borger og et byråd på kun 31 m/k-politikere - er det svært at opnå en ligeværdig samtale med 'magten i Aarhus' (byråd/adm.), så dette oplæg skal derfor også medvirke til lokalt at få sparket døren ind' hos AAK – i en lokal demokratiske samtale' - om det lokale og magten'!

* Tidligere lokale borgerråd er i dag samlet i pt 37 Fællesråd/FR i AAK - ligesom BAAF (BAAF stiftet 1988).
 Brabrand og Årslev havde før Kommunalreformen i 1970' egen kommune (3.-størst i Aarhus-området).*

Oplæg til samtalen' – via fx følgende tankegods og ideer

Jan.-25'

Hvad tænker du, når det nævnes 'en forbedret bydel med en forøget livskvalitet for borgeren'?
Hvor kan du og vi i fællesskab se og finde forbedring og nye muligheder for bydelen? Måske fra følgende?

Mangler Brabrand fx gode og hyggeligt møde- og centrum-områder, hvorfra et hyggeligt byliv kan opstå - med en bedre sammenhæng og cykelstier – så aktiviteter og naturområder nås fint via stier i området?

Har vi et delt Brabrand, lav trafikikkerhed, ufremkommelighed i sammenhænge/passager?

- ✘ Er Brabrand godt nok forbundet af passager fra syd til nord og sikker at færdes i for børn og voksne?
- ✘ Mangler der flere syd-cykelstier og flere/bedre passager af farlige veje i syd og nord? Hvor?
- ✘ Er for få Silkeborgvej-passager med mange biler og få cykelstier uheldigt for fodgængere/cyklister?
- ✘ Er den megen bilkørsel af børn til skole/fritidstilbud samt få kombi-fortove/cykelstier et problem?
- ✘ Reduceres syd/nord-borgermøder – qua for få cykelstier og passager af Banen/Silkeborgvej?
- ✘ Vil flere passager opstå – fx et kommende trinbræt og fx en tunnel til JAKA-Fabrikken' - om nogle år?
- ✘ Vil en JAKA-tunnel hjælpe på sammenhæng fra Søparken, Hovedgaden over JAKA' til Helenelyst oa?

Kan et hyggeligt bydels-centrum- og detail-handelsliv-forbedringer ske for os?

- ✘ Kan mødesteds-aktivitet og hyggelige rum' bedres – udover dage med Grundlovsdag og Skt.Hans-bål?
- ✘ Kan mødesteds-opdateringer i små rum' opnås i Sø-parken, i BIF, på studepladsen og fx pladser i nord?
- ✘ En udvikling i Søparken til hygge-mødested, amfi-scene til små koncerter, møder, toilet/kiosk, spisning?
- ✘ Kan vi skabe intim udendørs musik oa underholdning for børn, unge og ældre på mødesteder i bydelen?
- ✘ Vil vi forskønne området og give fx Silkeborgvej til Alle' præg m/træer/buske - så banen gemmes væk'?
- ✘ Kan 1 Centrum-detail-område opfindes' udover Hovedgaden, så vi har 2 naturlige detail-områder?
- ✘ Kan et trinbræt-område udvikles til detail-område - med gangbro-passage Banevænget/Silkeborgvej?
- ✘ Stenbækvej-Jobcenter-underetagen mv kunne det udvikles med butikker, torv og beplantning/hygge.
- ✘ Hvis plejehjemmet ikke skal eksistere til evig tid som nu – hvad kunne den centrale bygning bruges til?

Kan vi skabe bedre mødesteder og stiforbindelser i naturen?

- ✘ Kan vi udvikle på de grønne områder via gode stier dertil - så flere finder frem til at opsøge dem?
- ✘ Mangler cykel-/vandrestier fra Brabrandstien over Årslev Skov og Logistikparken mod True Skov?
- ✘ For at opnå Sø-sammenhænge til Årslev-/True skove - skal der så udvikles på skovstier og asfaltstier?
- ✘ En omtalt naturbro over jernbanen i Årslev skov mod Helenelyst-/True-området – er der penge til det?
- ✘ Kan Hovedgaden i syd forskønnes - og cykelsti/fortov integreres så cyklist-sikkerheden bedres?
- ✘ Ønskes handeleggader, hyggeligt Centrum-områder og bedre detailhandelsliv (nu City-Vest er fortid')!
- ✘ Kunne en detailudvikling af Hovedgaden ske – via vejene op til Hovedgaden fra Søparken?

Hvad er en bydelsidentitet – og hvordan forbedres den og livskvaliteten, Kulturen, Fyrtårnene?

- ✘ Institutionerne, idrætsanlæg, skolen, plejehjemmet, Gasværket oa er vigtigt - og en del af vores liv.
- ✘ Når vi trives (vandes/modnes/vokser..) og hygger os lokalt – har livskvaliteten i området gode kår.
- ✘ Brabrand-stien, Søområderne, Sø-parken, Studepladsen, Langdalen er DNA – og kan vi udvikle her?
- ✘ Hvordan hjælper vi vores kultur-fyrtårne, som er dem der kendetegner området og giver fællesskab?
- ✘ Kultur-fyrtårne er bl.a BIF-sporten, Gasværk-kulturen, Kulturugen, Byfest, GRIM. Kan vi hjælpe dem?
- ✘ Vil en lokal fond (som vist i Åbyhøj) kunne løfte og gavne initiativlysten i det kulturelle miljø fremover?
- ✘ Kan sponsorer/fonde hjælpe området til at vokse – så vi også kan tiltrække gæster udefra? Museum ea?

2. Brabrand bydel oplæg

Jan.-25'

Kun fantasien sætter grænser – for hvor vi skal hen med udviklingen i Brabrand og Årslev. Økonomier begrænser ofte en udvikling – men udviklere ser også ofte muligheder i nogle projekter! Hvis vi selv skal have foden på speederen/bremsen' skal der nok initiativ og et økonomisk råderum til.

Fugle på taget' kan man sige, at dette oplæg er – men det skal til', for at ideerne/debatten får luft. De større ændringer i området - vil være et langt sejt træk, så derfor vi borgere debatterer det nu!

I skabelsen af et bedre Centrum-/detail-område, hvor vi mødes i hyggeligere og mere sikre byrum, vil bydelen kunne opbygge en god bydels-identitet - som en provinsby, hvor man kender hinanden godt!

De mest iøjnefaldende Brabrand-problematikker er opdelingen i et syd og nord - qua for få passager af Silkeborgvej og banen – og frygten for trafikken via for få centrale cykelstier og farlige vejpassager. Disse emner – og sjovere' emner nedenfor er det centrale i dette oplæg – som du nu kan læse om!

Da Årslev-udviklingen er i sin vorden', bliver det meget Brabrand vi kommer omkring i det følgende! BAAF har indsendt høringssvar om Årslev – og der forventes i foråret 2025' resultater heraf.

Lokale borgere og borgergrupper som BAAF har ikke en reel lokal magt' og derfor er en samtale' som denne vigtig, for at vi mange' i fællesskab kan trænge igennem til magtens top, der ligger ved 31 byrådsmedlemmer - og de mange AAK-ansatte topembedsmænd m/k (byens tjenere).

På s. 17-20 findes ideoplæg med kommentarer om magten, så hvis den lokale demokratiske samtale' skal tilbage' til lokalsamfundet – med lidt beslutningskraft og magt' til de lokale – så skal vi tage fat i det nu!

De næste 8 siders bydels-ideer - i overskrifter nedenfor.

Beskrivelser af bydels-forbedrings-oplægget - i 4 hovedområder:

- A. Det delte Brabrand –trafiksikkerheden, -fremkommeligheden og sammenhænge/passager
- B. Hygge, bydels-centrum og detail-handelsliv-forbedringer
- C. Mødesteder og stiforbindelser i naturen
- D. Bydelsidentiteten, Livskvaliteten, Kulturen, Fyrtårnene.

A. Det delte Brabrand' - Trafik/sammenhænge

Trafikken, sikkerheden, smutveje, den 3. Ringvej og EVT letbane

Trafik/mobilitets-problemer - i Brabrand kunne/burde der vel laves en masterplan' for. Det delte Brabrand' med opgradering på sikkerhed og sammenhæng-opdatering med vejpassager og cykelstier i syd og centralt.

- ⌘ Trafikken - er 'så heftig og vejforbindelserne så dårlige' – at forældre ikke tør sende børn ud i 'den tætte trafik', hvilket så også betyder, at børnene ikke søger sammen efter skoletid - på cykel eller til fods. AAK/Mobilitet vil have alle børn via tunnelen imellem JP.L-vej og Hovedgaden - ja men passagen af mange veje før tunnelen er farlige – så derfor køres mange børn i bil, der øger trafikmængden og faren' for andre! Ligeledes skal vi heller ikke være dumme' – for vi ved at mange (som med vand') finder de korteste ruter!
- ⌘ Hovedgaden - med parkering er ikke en god og sikker cykelrute - så her ku' fortov/cykelsti integreres.
- ⌘ Det samme gælder på den parallelle Engdalsvej/Hougårdsvej, som sikker øst-vest cykelsti-forbindelse - til bl.a skole og Idræt/BIF (Brabrandstien i vintermørkets morgen-/aftentimer er for afsides).

Flere sikre passager og sammenhæng

⌘ Flere passager' er vel nødvendige for en fremtidig nødvendig sammenhæng i Brabrand-området, så Brabrand bliver en mere hel bydel', og de 2-3 gennemgående store trafikårer, så ikke mærkes så meget.

⌘ 3 nødvendige tunnelerer - burde vel tilføjes for at hjælpe med daglige passager. Disse ved hhv:

- a) Jaka' (under banen) med sammenhæng til følgende tunnel
- b) Silkeborgvej - fra HK-grunden (ved Netto) mod Hovedgaden – så 'fri gå-passage syd til nord' opstår.
- c) Trinbrættet (som håbet er om nogle år) bliver tilføjet 1 tunnel fra nordsiden af banen til Hovedgaden.

⌘ Fodgængerfelter' - findes der 1 af i Brabrand (placeret i Vest delen af J.P.Larsensvej) – tæt på den ene tunnel vi har pt - og dette felt' bør vel suppleres med nye på hhv Truevej, Hovedgaden, Engbakken og Byleddet mod skolen og BIF - samt fodgængerstriber - på Hovedgade-sideveje til sikring af fodgængerne?!)

Myldretids-biltrafikken:

Brabrand har en stor smutvejs-trafik', hvor bil-gps'er bruges via villaveje - til/fra trafik-hovedårerne Silkeborgvej, Edwin Rahrsvej, Byleddet og Ringvejen, hvilket forringer sikkerheden for de bløde trafikanter.

⌘ Den 3. Ringvej' - hedder ruten Silkeborgvej/Byleddet', som går imellem søerne – og bidrager til Silkeborgvej-kø i myldretrafikken. Når denne 3. Ringvej er oversvømmet' ses ekstra trafik i øvrig Aarhus. Ny svingbane-tilføjelser ku' ønskes på Byleddet mod Silkeborgvej, så kører'/smutvejstrafik mindskes. Tiltag bør besværliggøre smutvejs-bilisternes muligheder (forhøjninger/skilte), så børn oa kan færdes sikkert lokalt – hvor trafikken bør forsøges afledt udenom (Ø'en) Hougårdsvej, Hovedgaden og Langdalsvej.

⌘ E45-trafikken - ind i Brabrand bør vel fordeles, så Silkeborgvej/Byleddet beskyttes og mere E45-trafik mod nord (og syd) ledes ad Edwin Rahrsvej, hvor veje/rundkørsel kan udvides til at rumme trafik mod Ringvejen.

Letbane til Stenbækvej/Brabrand – vil vi det?

Den vil give en ekstra forhindring – udover Silkeborgvej'! Er en langsom forbindelse for Brabrand-borgere via Gellerup/Viborgvej interessant – eller er en bus fra Stenbækvej til Ringvejen og City ikke at foretrække? En letbane-ring rundt om ydre Aarhus (østsiden af E45) er mere interessant - forbindende Nord, Vest, Syd!

B. Centrum-, hygge- og detail-handelsliv forbedringer:

Jan-25'

Hyggelige mødesteder bør udvikles – for hygge og trivsel er vigtigt for alle, da vi er vilde med, at mødes med venner, bekendte, naboer oa forskellige steder - i en gode snak, en kop vand/kaffe, mad-hygge oa!

Steder vi mødes i Brabrand i dag – ønsker vi vist flere af – så flere kan medvirke forår, sommer og efterår. Gode byrum, mødesteder og hyggelige butiksområder i hyggelise områder'!? Jo tak - vil vi nok sige!

Et hyggeligt bydelsliv - kræver vel et centrum-område og et aktivt detail-handelsliv - med liv' efter lukketid! Skal vi skabe nye centrum-områder skal puslespillet vel lægges, så vi har lyst til at opholde os i butiks-områder med hyggelige ude-/inde områder, hvor restaurant, cafe oa giver øget ophold og liv.

I tiden med de mange butikker i City-Vest – mødtes vi og socialiserede midt i detail-handelsområdet. Nu mødes vi vist mest ved idrætsforeningerne, andre foreninger, dagligvarebutikkerne, stadepladsen... Når Centrum, gode mødesteder, handelsliv og P er tæt på hinanden – udvikles livs-/bydelskvalitet!

Hovedgaden i Brabrand er et AAK-bydelscenter' – og måske andre handelsområder kan skabes

AAK har registreret Hovedgaden som 1 af 2 'bydelscentre' (handelsområder) i Brabrand.

Det andet bydelscenter' i 8220 Brabrand - er hele området fra City Vest til Bazar Vest (2 er maximum).

Planloven tillader derudover 'lokalcentre' (handelsområder), som Aarhus kommune evt kan tillade- evt i området med et evt Brabrand Trinbræt. Høringssvar herom skal sendes til Aarhus Kommuneplan-25'.

⌘ - Hovedgaden i Brabrand - er vel et naturligt valg som handelscentrum, da der allerede er detailbutikker. Historisk var Hovedgaden i Gl. Brabrand (Brabrand-syd) også handeleggaden og centrum i Brabrand før City-Vest stjal' alle kunderne og de fleste butikker i Gl. Brabrand herefter blev omformet til boliger oa! Ledige butiksområder er nu minimeret ligesom parkering. Hvilke bye butikker ville vi gerne ha' – måske fx: *Cykel-reparation/-salg, restaurant, farverigt tøj/outdoor, slagter/fisk/delikatesse oa...!?*

⌘ - Gl. Brabrand centrum – er Hovedgaden mod Søparken og Brabrand Sø - hvor udvikling af fx strøgene Søvej og Søparkvej mod Søparken er en mulighed for at udvikle centrum-området - via kile med butikker, grønt og parkering. Skulle Brabrand Plejehjem på hjørnet af Søparkvej/Engdalsvej og op mod Søparken engang ændres eller flytte i nyere lokaler ville denne bygnings muligheder også være store i bidraget til et bydelscentrum (også via Torvet) fx med restaurant, cafe, kiosk, butikker, festlokaler, ungested, P' oa.

⌘ Et Brabrand trinbræt ønsker mange - lokale borgere, lokalpolitikere og landspolitikere, som en del af mobiliteten', så et kommende Trinbræt (sikkert på Banevænget) kunne udvikles til et handelsområde og P, som et 'bydelscentrum nummer 2' (lokalcenter-område')! I samarbejde med Rema og ved ændring og overdragelse af mange nuværende matrikler kunne der skabes et fint handels-lokalcenter' her! En detailhandelsudvikling langs banen mod vest på Banevænget mod Skovbakkevej kunne evt også rumme boliger – og hyggeligt centrum-mødested - så kombinationen af handel og hygge kan udvikles for området.

⌘ - Et tredje potentielt handelsområde, hygge og P er på jobcenter-grunden på Stenbækvej. Hvis en fremtidig udflytning/indskrænkning af jobcentret skulle komme på tale – kunne pladsen og bygningen bruges (hvis da ikke en evt Letbane gerne vil bruge grunden til endestation/stop...!)? Grunden adskiller Gellerup-/Brabrand-området – med udkørsel til Stenbækvej og er central v/Silkeborgvej. De nuværende P-pladser vil være gode at bruge, hvis bygning/grund kunne ombygges til handel.

Jan-25'

C. Mødesteder og stiforbindelser:

Førnævnte afsnit om centrum, hygge og detail giver overordnede ideer til hygge' og sammenhæng - mens det følgende giver mere detaljerede ideer på den korte bane' - til udvikling af mødesteder OG stisystemer til/fra mødesteder og naturområder. Stiforbindelses-skiltning for udvikling af naturområder er vigtigt!

Sammenhængen i Brabrand er som nævnt ret dårlig (en usikker bydel') – hvilket gør, at vi ikke endnu har store traditioner for at mødes ude' - men den manglende hygge på mødestederne er også medskyldig'.

Mødesteder

α I en bydel med ca 10.000 borgere skal der ikke kun være 1 populært mødested - men flere, ik'? Vil vi ikke gerne dække både centralt og i syd/øst/vest/nord – og her hygge os lokalt i mindre eller større grupper.

α I modsætning til en dårlig sti-infrastruktur – fejler antallet af mødesteder vist ikke noget i bydelen. Den lave 'hygge-/tiltræknings-faktor' i områderne skal dog nok øges – for store græsplæne-arealer kan være gode til mange ting, men hyggen i sig selv fås ikke frem, når små intime rum' mangler - så derfor bør der vel alle steder laves små hygge-kant-områder, som indbyder' til hygge på arealerne (som nedenfor).

α I nordvest - har vi i Helenelyst-området fine områder, som med lidt kærlighed vel kunne udvikles godt. Her tænkes på græsplæne-bæltet ved den lille fodboldbane – samt bæltet langs Safiren mod den lille sø ligesom der også er mange andre naturområder omkring Helenelyst, som evt kan bruges til leg/aktivitet.

α I nordøst har vi den lange Langdal - med industri og kolonihaver mod nord og boliger mod syd/øst. Her kunne der evt også laves nogle hyggelige mødesteder, ophold og pladser til lejlighedsvis lokal musik oa. Kolonihaverne v/Langdalen kunne evt også inddrages mod et Langdals-fælles-mødesteds-hygge-område'.

α Centralt på nordsiden af banen - har vi Brabrand bakker – hvor der også kunne udvikles hygge-steder.

α Centralt på sydsiden af Silkeborgvej - har vi fællesarealer som er fine i syd, øst og vest. I øst er Idrætsanlægget med bif cafe'en - og hvor lidt kærlighed kunne give gode uderum' for flere gæster. Mod vest haves Søparken og Stådepladsen, som begge kunne udvikles godt og naboafskærmes, så der fint kunne udvikles god hygge i syd-parkerne -' og indimellem dyrkes lidt musik oa leg og aktiviteter.

Der er ikke udviklet et større mødested for Brabrand, som en koncertplads ea. Stådepladsen har måske potentialet' til et par mindre årlige koncertdage (i det små' pga naboer mv).

Stiforbindelser og cykelstier:

Et generelt fremkommelighedsproblem i Brabrand – er nævnt kort ovenfor omkring trafik og cykelstier.

α Utrygheden i trafikken, en haltende sti-infrastruktur og manglende overblik over områdets natur-udbud - indbyder ikke cyklister lokalt og Aarhus-folket' (som mest besøger Brabrand-stien) – til også at undersøge og nyde de mange forskellige natur-mødesteder vi har fra syd til nord (fx Årslev-/ True Skove og Langdalen).

α For at vi får natur-yder-områderne bragt i spil – bør stiforbindelserne vel derfor forbedres, så alle får gode muligheder for at komme sikkert rundt' (fx fra Brabrandstien og mod nord) - både i fritiden og til arbejde!

α Cykelstier og fortove er nogle steder i nord lagt sammen – og når hensyn tages, virker det ok der! Der bør vel findes lignende kombination frem på Stenbækvej, Hovedgaden og Engdalsvej/Hougårdsvej.

('Mødesteder og sti...' – fortsat)

Forbindelseslinje-stier – fra Brabrandstien til områderne nord for Silkeborgvej

Brabrandstien er kendt af alle i Aarhus – men fremover bør denne centrale cykelsti vel også have andre fuldgode muligheder for natur-turisme-forbindelser fra sø-området til Årslev- og True skovområder – så vi Brabrand- og Aarhus-borgere nemt vil kunne komme andre steder hen end kun turene på Brabrand-stierne.

De mange fritids-racercyklister vil også få en god adspredelse, hvis de ku' komme på lidt længere og sikre ture i retning af fx True skovområdet, hvor mountainbike-ryttere snart i True skov har et spor'.

⌘ Brabrandsti-forbindelsen mod True Skov – kunne fx gå via Ørvadsvej, Årslev Skov og Espenhøjvej. En ny sti imellem Ørvadsvej/Byleddet og en tunnel under Silkeborgvej til Årslev Møllepark vil fixe' det! En rimelig kendt grøn kile' går fra Åbyhøj via Hasle bakker over Skjoldhøj til True skov. Måske vi også kunne få en kendt' kile fra syd (Brabrandstien) og mod nord?

⌘ En naturbro/-tunnel til bane-passage - fra Årslev skov til Helenelyst-området har BAAF tidligere undersøgt for at udvide naturvandringer fra Søerne mod Årslev Skov, Helenelyst-natur-området og Langdalen.

⌘ Helenelyst-områdets by- og sti-sammenhæng - med øvrig Brabrand bliver fremmet for vandring/cykling, hvis der ved JAKA' skabes en cykel-/gangtunnel under banen OG under Silkeborgvej v/HK og Netto.

⌘ Langdalen - kan også med få tiltag få besøg af Brabrandsti-cyklister via Helenelyst-ruten (som ovenfor). Ved etablering af god skiltning for Brabrand-tur-mulighederne – vil Langdal-turen til/fra Brabrand-stien evt også kunne ske via den naturlige rute ad Skovbakkevej og tunnelen på JPL/Hovedgaden og Søparken - meeen Skovbakkevej og Søparkvej er smalle, så usikkert om sikre cykelrute/-sti her kan etableres fornuftigt!?

Lokal miljø- og bydelsidentitets-skabende gruppe

BAAF tænker - at et lokalt 'mødesteds-vicevært-team' – kunne udvikles for at tage initiativer og skabe miljø lokalt - og vedligeholde af mødesteder og arrangementsudvikling sker på alle mødesteder fx 3-4 gange/år? Salg/opsyn fra kiosk' med toiletbygning, oprydning, koordinering med AAK og lokale naboer oa også en ide! For at skabe kontinuitet bør sådanne initiativer funderes i AAK-samarbejde med et BAAF-selskab'. Se også mål-tekst herom side 11.

D. Livskvalitet, Bydelsidentitet, Kultur, Fyrtårne

Jan-25'

Oplægget til denne bydelsplan – er meget i tråd med den fokus der er fra nationalt hold* om udvikling af bymidter og livskvalitet i de mindre bysamfund i DK. Desværre er forstæder som Brabrand ikke nævnt, så vi skal selv gøre noget' (overfor AAK) - for at forstæderne også får noget kærlighed!

På nationalt niveau* via planloven – er der fokus på bymidte-udvikling af mindre bysamfund – så borgerne opnår en bedre livskvalitet. Det gælder som nævnt desværre ikke de større byers forstæder som fx Brabrand oa Vest-bydele - men ca 125 bysamfund som fx Lystrup, Mårslet, Ebeltoft, Lemvig, Høje Taastrup. Planlov 1790 hedder: 'Udvikling af levende bymidter - i kommunernes mindre og mellemstore byer'. Da fx Vestbyen er et stort byområde-zone – burde sådanne ve også tags i betragtning (se s. 18).

⌘ BYDELS-IDENTITET KOMMER IKKE AF SIG SELV

⌘ BYDELS-PLANEN FOR BRABRAND ÅRSLEV' GIVER BYDELS-IDENTITETEN ET LØFT

⌘ FYRTÅRNE HJÆLPER BYDELE TIL AT HØJNE BORGERNES LIVSKVALITET OG GLÆDE

Livskvalitet og bydelsidentitet

- ⌘ En Bydelsidentitet – opbygges over årene ved en konstant fokus på at højne livskvaliteten!
- ⌘ Fyrtårne - udi kultur, natur, handel og hygge-områder – er murstenene til at opbygge livskvalitet!
- ⌘ I Brabrand bør en ny sammenhæng og mødesteds-opdateringer vel give bydelen et kærligheds-løft'!
- ⌘ Kan/skal BAAF ea sikre at bydelsplanen følges op hvert 3.år – med status og nye mål/retninger?

Bydels-identitet højnelsen - kan ske via sammenhæng og centrum-/mødesteder - som fx det følgende

- ⌘ Strøg og område' med butikker i Hovedgade-, Søpark- og Bane-området' (nu City-Vest væk')
- ⌘ Hovedgadeopgradering – gøren plads til træer i kummer, hygge, cykler og flere skilte mod parkering.
- ⌘ Gasværk-støtte som Forsamlingshus' med Jazz, Teater, kunst, Vinterstemmer oa kulturetninger.
- ⌘ Kulturugen, Byfesten, BIF-fester, Sogneråds-arrangementer, Roklubben, spejdere/FDF oa...
- ⌘ Hygge-løft i Sø-park-, BIF (Hal3/Stadion?), Stadepladsen og mindre pladser lokalt i nord.

- ⌘ Sø-parken med scene/overdækket område med kiosk/toilet (samt toiletter ved mødesteder i byrum).
- ⌘ Ny (Tarzan-)legeplads etablering for større børn i Søparken oa steder med fx 'opholds-shelter-bænke'.
- ⌘ Sø-/Brabrandsti-magi med Tribune-udkig' (forhøjede udkigspladser over sivene') - 3 steder mod søen.
- ⌘ Silkeborgvej med Alle`-præg - så banelegemet gemmes lidt væk - samt øvrige forskønnelser.

På de næste sider kan læses om 'Fyrtårne i Brabrand' – dem vi kender og er stolte af!

('Livskvalitet, Bydelsidentitet....' – fortsat)

Fyrtårne, kulturen og aftaler i Brabrand – for en bedre bydelsidentitet

Et 'Fyrtårn' er noget der rager op' – og skaber værdi! Derfor bruges ordet i en kulturel bydels-retning. HVIS – Brabrand eller Vestbyen (fra Ringgaden) havde et eget rådhus og administration (som i provinsbyer) ville en prioritering nok gå på en opdatering af de lokale fyrtårnes faciliteter til hygge/gavn for borgerne. Lidt som Byrådet prioriterer Agf-klubbens herre- og kvindehold over meget andet (Agf på børsen som a/s).

De nuværende BAAF Top-fyrtårne' – er dem der ofte nævnes i pressen og i dagligdagen i Brabrand – og BIF og Gasværket, der hver uge huser mange mennesker og foreninger er vel naturlige valg. Ligeså er GRIM blevet kendt – som også Brabrandstien og -søområdet tiltrækker mange lokale og Aarhus-borgere!

⌘ Brabrand Divisionsfodbold var senest eksponeret – da ca 3000 borgere i ekstase i Pokalturneringen. BIF-rammer burde opgraderes til mindre regulært stadionpræg - som godt lokalt hygge-samlingspunkt! Et sådan kunne så eventuelt også bruges til få mindre koncerter, møder eller anden fremtidig aktivitet.

⌘ Aktiviteter og kulturudbud i BAAF-området for børn, unge og voksne er der mange af - på et rigtigt flot niveau - drevet af frivillige kræfter, som driver den lokale kultur i dagligdagen! Mulighederne og initiativlysten fejler ikke noget – men det gør mødestederne og forholdene måske for de frivillige og lokalmediet!

Fyrtårne i Institutioner og skolen

Fyrtårne er også vores lokale institutioner – fra vuggestuer til skoler, specialpleje og ældrepleje. Dem møder vi alle på et tidspunkt – og vi er meget afhængige af dem for at vores dagligdag virker! Vi møder her både de gode historier – men også historier vi helst vil være foruden (mistrivsel, stress oa). Disse 'Institutionelle Fyrtårne' - vil vi alle gerne støtte så vidt vi kan, men de er også 'store maskiner', som vi som enkeltborgere har svære ved at håndtere og hjælpe – og dialog-konflikter opstår ofte ved bestyrelser og øvre ledelseslag, som kan virke uigennemsigtige og tunge/svære at få detail-information' fra.

⌘ Der burde vel gives mere 'intern information/hjælp' fra AAK-ledelseslagene til 'de institutionelle varme hænders daglige opgaveudførelse' - og også mere info til de lokale/bestyrelser/FR – for når der er 'for langt' imellem de 'varme hænders dagligdag' og de eksterne ledelseslag forsvinder sammenhængskraften. Topledelses-lagene bør fungere i dagligdagen så det tilsikres at 'Institutionernes varme hænder' får hurtigvirkende assistancer (fra fx sekretariatsfunktion) – og ikke efterlades med automatsvar' fra AAK.

⌘ Forståelsen for - at fx penge ikke kan findes til naturlige udviklingsrum for børn (fx natur-legepladser for alle institutioner) har vi borgere ofte svært ved at finde – og så virker det offentlige' ret grotesk, ik'... Har fx en Vuggestue/børnehave et hastende støttebehov (ved børn på en stue med evt diagnose') – så bør ledelsen træde til – da tiden ellers går fra de andre børn (og stress kan opbygges hos børn og ansatte).

⌘ Engdalsskolen – kunne sikkert også udvikles på mange spændende områder, så der kom mere leg' og interessante timer ind over dagligdagen. Den kommende til-/ombygning kunne måske tilføje nogle nye spændende lokaler, så ikke kun den boglige læring og intelligens skærpes, men også den håndværks-mæssige, den musiske- oa intelligenser bliver fremmet. Det som alle taler om – men som er svært... Flere valgfag, tilvalgsfag', projekt-fag, udviklings-/øjenåbningsfag – ville vel være ønskværdigt via værksteder', så udvikling af det hele menneske' kunne få bedre kår og indlærings-muligheder og ekstra mulige timeouts' individuelt blev muligt – for vi har jo mange forskellige børne-profiler og ikke kun en'!?

⌘ BAAF er vel også et fyrtårn, hvor bydelsplan sendes ud – og den daglige omsorg for området pågår.

('Livskvalitet, Bydelsidentitet....' – fortsat)

Fyrtårne i arbejdslivet

Brabrand Erhvervsforening' er også et Fyrtårn – med mange års virke blandt virksomheder i BAAF-området. En stor lokal arbejdsgiver er AAK - og derudover er mange små, større og store danske/internationale virksomheder bosat i BAAF-området, som både har lokalt og regionalt personale. Disse virksomheder har ikke alle lokalt kendskab til BAAF-området og for nogle er det tilfældigheder, at de er bosat i Brabrand og Årslev, men alle bør påskønnes, da de/I bidrager til lokalområdet - da mange derved kan arbejde lokalt!

Fremtidige fyrtårnene kan opstå

Laves en radikal bydelsplan for Brabrand ud fra ideer - med omlægning af bygninger/steder for at skabe ny udvikling i Brabrand – ville der måske også være muligheder i området omkring fx det følgende?

- ⌘ Saltlageret og Miljø'-matriklen samt øvrige bygninger v/banen og Stenbækvej-jobcenter-grunden.
- ⌘ Plejehjemsbygningen v/Søparken kunne evt på sigt bruges til borgerhus, unge, skolen, restaurant/cafe oa
- ⌘ JAKA-fabrikken – som måske kan udvikle sig til at opnå en social-dimension (25% og udeområder)?
- ⌘ Et Årslev fortids-museum om Stenalderen og den første Aarhus-befolkning (i Årslev for 8000 år siden)?
- ⌘ Et danse-, hygge-, torve-, spise-, indkøbs-, scene-område i Brabrand? Måske tæt på et trinbræt?
- ⌘ Sødalskole- og Sølyst-udvikling (når ny G.-skole opstår) evt som social-område for skæve eksistenser.

BAAF-interne ideer - til udvikling kulturelt og af nærmiljøet:

⌘ En BAAF-ide er – at der på sigt' etableres en 'kultur-/formidlings-fond' til hjælp for områdets kulturfyrtårne, for bydelsidentitet højnelse - så bydelen bliver den 'hjemmebane' man elsker at bo i!

⌘ For at frivillige BAAF-kræfter oa ikke brænder ud, tænkes også lønarbejde etableret lokalt i BAAF-regi. Som frivillige foreningsfolk – er det selvfølgelig forskel på, hvad der kan nås/driftes' et år - og de næste! I borgernes tjeneste – tænkes etableret lokal-aftaler med AAK i udvikling af 'den lokale bydelsidentitet', hvor lokalt BAAF-vicevært-firma' (firma+fond) servicere området med aktiviteter, opsyn og rengøring mv.

⌘ Formidling i lokalområdet er vigtigt (pt Vores Brabrand mv) som også bør støttes for sammenhæng! De lokale 'some' medier (FB oa) er også vigtige i formidlingen af de lokale aktiviteter/interaktioner.

BAAF arbejdsvirke - forespørgsler, aktiviteter, initiativer, forhåbninger oa

I det 'daglige BAAF-arbejde' er email-bakken og kalenderen ofte varm' med mange initiativer fra BAAF-side. Nedenfor findes en oversigt over de punkter - som BAAF senest har jongleret med overfor AAK!

BAAF-aktiviteternes øjeblikkelige status – vil også kunne findes i nogle af de opstillede bydels-forslag. Nogle punkter er gennemført af AAK i 24' - og nogle mindre 25'-AAK-aktiviteter er planlagt. Små som store ønsker skal der selvfølgelig være budget-økonomi til – før AAK kan/vil spille med.

BAAF har de seneste 1-2 år haft en dialog med AAK (og senest Grønne Områder) omkring en forskønnelse af BAAF-området – og meget gerne på 'Silkeborgvej-strækningen' (som et Alle`-præg med buske/træer). AAK-processerne kan være langmodige' – men i princippet har BAAF og AAK meget samme mål og ønsker!

('Livskvalitet, Bydelsidentitet....' – fortsat)

AAK-aftaler med BAAF – som er gennemført eller sættes i værk fremover

⌘ Søpark-træerne omkring træ-board-walken' blev kraftigt AAK-studset i udsigtskiler i efteråret 24' – for udsyn over søen fra toppen af Søparken. Yderligere rydning/studsning forventes i løbet af vinteren 25'.

⌘ 2 borde-bænkesæt blev sat op på torvet ultimo 24' – kort efter en fælles AAK-/BAAF-bydelsvandring.

⌘ Omkring Stenbækvej (Flex-job grunden) og Silkeborgvej-rundkørslen ved Årslev har AAK senest forskønnet strækningerne ved at nedlægge 73.650 blomsterløg – så BAAF-borgerne får påskeliljer, tulipaner og græslliljer at se fra januar/februar til maj 25'! Det bliver flot så nyd AAK-Grønne Områdets gode arbejde!

⌘ Beplantning af buske langs banen' i vinteren 24/25' – dog med forbehold for jordbundsforhold på strækningen. BAAF-ønsket er helårsplanter med skiftende farver og blade (adskilt fra normalt grønt').

⌘ I Søparken bag Engdalsvej-SFO'en ryddes beplantning i vinteren 24/25' - og samtalebænke sættes op ligesom også beplantningen i Årslev Møllepark uddyndes mod Silkeborgvej – så parken kan ses fra vejen.

⌘ 2 græsarealer centralt i Brabrand omdannes til blomsterbede i 25', der så vil vise 'nye farver lokalt.

BAAF-ønsker til AAK-Grønne områder – som ikke er bekræftet

⌘ I Søparken findes et noget dyrt ønske - hvor amfi-scene ønskes midt på plænen med toilet-, kiosk-, opholdsrum-bygning og tilhørerpladser nord for denne – med dræn - så fx Grundlovsdagene og mindre musik-arr. kan gennemføres uden gummistøvler' og opstilling af plasticstole/telte/scene kan droppes. Ovennævnte findes nok ikke via drift-budgettet hos AAK – men fra anden ansøgning/ønskeseddel'...

Mindre BAAF-ønsker fremført som følger - til AAK-Grønne Områder'

⌘ Søpark-samtalehjørner' - med buske omkring (som den centrale bänk i toppen af Søparken). Placeringer med 1 i nordvest og 1 i centrum af parken nær øst-stien (midt for grill-området og træerne i syd).

⌘ Brabrandstien – 3 'høje skrå-bænke-tribuner' med kig over søen (udover sivene) v/BIF og 2 steder i nord.

⌘ Et stadeplads fugle-/udkigstårn (mod sø og vest) – som skærmes (til sikring af at ingen naboer generes).

Andre BAAF ønsker/ideer (nogle fremført af BAAF - mens andre via medierne)

⌘ Trafikudvikling om fx Truevej-overgang med blink, Truevej-cykelsti forlængelse mod Hovedgaden, sikre vej-overgange (striber), kombi-cykelsti/fortov på Engdalsvej/Hougaardsvej, Byleddet-Hougårdsvej udvikling.

⌘ Kærlig identitets-skiltning ved indkørsel til BAAF-område prioriteres (til Byleddet og fra Åbyhøj).

⌘ Skiltemarkering af stiforbindelser fra syd mod nord – fra den sydlige natur til den nordlige.

⌘ Opdatering af Hovedgaden via Hovedgadegruppen/HGG – generel hygge-forbedring fx omkring Torvet.

⌘ Opdatering af Brabrandstien med lys og forhøjninger, hvor oversvømmelser truer og ses ofte – ligesom også bevis for at Søen og Aarhus Å oprenses konstant (så gamle cykler mv ikke er skyld i oversvømmelser).

⌘ Skråparkering i toppen af Søparken på begge sider af AAK-grunde - så bilkaos videst muligt undgås.

⌘ BIF fodbold-anlæg udvikling med tilskuerpladser (dog pågår pt proces om halbyggeri som rykker banen).

⌘ I 24/25' er AAK forespurgt om møder om JAKA og Aarslev-natur tiltag oa – desværre uden held.

Brabrand anno 2024'

Jan-25'

I det delte Brabrand' – er elmasterne til El-togene senest skudt op – bl.a på banestrækningen langs Silkeborgvej - og 'banen' pynter selvfølgelig ikke - så BAAF har bedt AAK om Alle'-præg' på Silkeborgvej. Om banen' kan gemmes lidt væk fremover i BAAF-/AAK-/Banedanmark-dialog må tiden vise.

Gl. Brabrand på sydsiden – syd for banen og Silkeborgvej (fra øst mod vest)

Sydsiden af Brabrand – kaldes også Gl. Brabrand og er det oprindelige', hvorfra bydelen udviklede sig. Sydsiden har 'natur centralt og i begge ender', når Brabrandstien følges i området mod søen!

⌘ Det østligste af Gl. Brabrand er Engdalsvej – og her findes både parcelhuse, etageboliger, rækkehuse, Brabrand Idrætsanlæg, sydsiden af Engdalsskolen og SFO'en, sideveje til Rostadion og Søpark, plejehjem, Sognehuset og Kirken/kirkegården – hvorfra veje går videre mod Centrum, Stadelpladsen og Vest-Brabrand.

⌘ BIF - er velbesøgt og kunne ønske sig mere plads (flere baner, haller og P-muligheder). Skolens græsbane og gymnastiksalene bruges også flittigt af BIF- fodboldafdeling/-gymnastik for at få kabalen til at gå op. I 2024' (09.Sept.) afholdt BIF sin 90'-års fødselsdag – samme dag som Byfest- og Kulturuge-starten. Engdalskolen bruger også haller/baner i BIF i skoletiden – så en fin deling af de 2 store 'institutioner'!

⌘ i Syd - er Brabrand Søen, Brabrandstien, Ro-stadion, Sø-parken og Stadelpladsen rammen for mange besøgende - både de lokale men også Aarhus', som bruger natur og stier til jobtransport og i fritiden.

⌘ I Centrum-syd - troner Brabrand Kirke i al sin magt og vælde' - mod Kirkevej og Hovedgaden! En flot velbesøgt, velfungerende kirke/menighed med Sognekontoret på den anden side af Engdalsvej. FDF'erne holder til tæt på kirken på Nordentoftsvej, som Folkehuset på Voldbækvej også er tæt på.

⌘ Hovedgaden - har fået flere butikker de senere år, men da CityVest udkonkurrerede butikkerne i Hovedgaden for godt 50 år siden, mistede gaden mange butikker - og boliger skød i stedet op. Om Hovedgaden udvikles til stor handelsgade er uvist - qua de etablerede boliger og P-pladsmangel. Hovedgaden løber parallelt med Silkeborgvej og rummer butikker/erhverv, Brabrand (mini) Torv, Brabrandhus med lægehus oa samt den store Engdalsskole.

⌘ BAAF-udvalget 'Hovedgadegruppen/HGG' har haft held til i 2 år at arrangere en Hovedgade-byfest, hvor der i godt vejr har været 'fuldt hus' med mange glade borgere, loppemarked, musik og hygge omkring Torvet. Hovedgade-Byfesterne sker på åbningsdagen for den årlige Brabrand Kulturuge ved DanMission Genbrug, som de og Det Gamle Gasværk har stået bag i årevis. Flotte og stærke arrangementer i Brabrand!

⌘ I den vestlige ende – findes området 'Forsamlingshus' Det Gamle Gasværk på Byleddet, hvor Jazz, Teater og andre kulturetninger holder til - og der er gang i den' og fester hele året til gavn for mange borgere! Byleddet er 'den 3.Ringvej' siger mange – for den tjener for mange biler som en smutvej' mellem søerne mod Stavtrup/Lemming/Ormslev – og er en udfordring og et vilkår' for de nærmeste beboere!

('Brabrand anno 2024' – fortsat)

Brabrand på nordsiden - nord for banen og Silkeborgvej (fra øst mod vest)

Nordsiden af Brabrand – er den bakkede del af Brabrand – hvor mange by-udviklere af området har boet. Her findes naturen centralt i bakkerne og i det nordlige/vestlig ved Langdalen og ved Helenelyst'.

I Nordøst starter området ved krydset Silkeborgvej og Stenbækvej og løbende op ad Hejredalsvej.
I Nord - er yderområderne Holmstrupgårdsvej, Skjoldhøjkollegiet og industriområdet med Genbrugsen'.
I Sydvest er der en kile – hvor nogle virksomheder og huse er 'klemte inde' imellem Silkeborgvej og Banen.

⌘ Edwin Rahrsvej – har megen trafik og gennemskærer Brabrand fra Årslev mod Brabrand-Gellerup-Aarhus'.

⌘ Helenelyst-kvarteret - er områdets nordvestligste område – og har kun en indkørsel (rundkørslen) via Edwin Rahrsvej – men der er cykel-/gå-mulighed til øvrig Brabrand via Høiriisgårdsvej-kvarteret.

⌘ Høiriisgårdsvej- og Helenelyst-området er de seneste større bolig-bygeområder i Brabrand – og stiforbindelsen kæder områderne sammen, hvilket mange bruger begge veje' (centralt og til naturen).
Spejderne på Høiriisgårdsvej i nyetablerede foreningsrammer har i årevis stået for Sct. Hans aften-fejringen på den store Stadelplads, hvor hundreder af Brabrand-borgere 'den ene dag' er forbi og hygger!

⌘ Høiriisgårdsvej rummer den aktuelt 'varme kartoffel' i Brabrand. I den afpillede JAKA-fabrik' har ejeren A.Enggaard lovet 'guld og grønne skove' og aktiviteter for Brabrand-borgerne og indflytterne. Dette blev der arbejdet med i en del år – til alle var godt trætte af den langsomme proces og Corona'en indfandt sig. Mu har A.Enggaard igen fremlagt et bygningsforslag – men væk er alle 'grønne skove-forslagene'. A.Enggaard er også køber af City Vest og områder i Gellerup – så de er blevet en mastodont i 8220'. Der arbejdes med at udvikle ovennævnte – og med tid kommer råd' som man siger...!

⌘ Langdalen - strækker sig på nordsiden langs Edwin Rahrsvej med bl.a Soldaterhjemmet, få boliger, industri og kolonihaver. På sydsiden er der boliger i bakkerne og i enderne Helenelyst/Skovbakkevej.

⌘ Stenbækvej er i første række, når man ankommer fra øst til BAAF-området – med dagligvarebutik og AAK-Flex-jobcenteret. Stenbækvej - rummer BIF Tennisanlægget og ligger smukt i bakkerne i 'skovens stille ro' ligesom Skovbakkevej. Vejene stækker sig op i Bakkerne og skoven, som giver en af de skønnere ture. Der findes mange boliger i bakkerne fra nord mod syd - ned mod J.P.Larsensvej og Hejredalsvej-området.

⌘ J.P. Larsensvej - er en meget central vej i Brabrand på nordsiden af banen og langs denne. Vejen strækker sig fra Stenbækvej til Høiriisgårdsvej, hvor fodgængere midt for' kan komme igennem gangtunnelen under banen til Hovedgaden og Engdalskolen. På denne side af banestrækningen tænkes et trinbræt' etableret om nogle år - så Brabrand igen får et togstop (fra vest mod Ringvejen og Aarhus C).

⌘ Langdalsvej er ligesom J.P. Larsensvej en af de mest trafikerede lokalveje i Brabrand. Vejen forbinder Hovedgaden og Edwin Rahrsvej – og større boligområder på både den vestlige- og østlige side.

3. Årslev bydel oplæg

Jan.-25'

Årslev med Sø/Mark/Fælled - grænsende op til Brabrand er udset til at blive et af de større Aarhus-boligudbygningsområder i de kommende år – som nok ender med at blive en god salgssucces for AAK!

Årslev Helhedsplan-forslag - er af BAAF oa sendt ind til AAK ad flere omgange over årene – om fremtidsplanlægning for bebyggelser på Årslev Mark' og en mindre del på Skibbyvej-bakken mod Årslev Engsmål

Årslev-områdets helhedsplan - forventes at komme på bordet til afgørelse i byrådet i foråret 2025' – og først herefter vides hvilken nærmere retning byråd og forvaltning tænker området.

Af ovennævnte grunde vil vi/BAAF på nuværende tidspunkt kun gå ind i få detail-ønsker for Årslev, som nedenfor og afvente udkommet af Helhedsplan-forslagene - samt øvrig kontakt om udviklingen i Årslev. Senest har BAAF rettet henvendelse til Rådmanden for T&M/TMM om en konkret udvikling af bakken*, da lodsejerne nu er enige i BAAF-forslaget om, at skabe et specielt/godt/stort naturområde på 200.000 m2.

Skal vi ikke i fællesskab håbe på det følgende...

- ✕ at byrådet vil lade meget højt byggeri blive i den mere bynære del af Aarhus – for anses det ikke for usandsynligt, at unge mennesker oa i stor stil flytter ud på markerne' (10 km ude) for at bo i blok-byggeri?
- ✕ at byrådet ikke accepterer et discount-område-byggeri (til let tjente penge på den korte bane') og der tænkes på lydisolering' mod E45 og Silkeborgvej (evt via skovbælter, støjvægge oa).
- ✕ at der bliver plads til eksperimenterende lavt byggeri på bakken* – og et nyudviklet naturområde indvies!
- ✕ at 2 portaler og skilte byder velkommen og på gensyn - og flagalleer' pryder med træ-/plante-alleer'.
- ✕ et 'Centrum-hovedgade-fokus' (Silkeborgvej) med plads til træer i kummer, hygge og cykler er i fokus.
- ✕ at skole/institution, gadekær, naturstier, cykelstier, sammenhæng, hyggeområder, samlingspunkter bliver overskriften for området – så Årslev-ånden med det landlige præg og roen får fokus'!
- ✕ at fodboldbane oa sport og klubhus får plads, bilerne føres til E45-rundkørslen – så biler ikke dominerer, sammenhold bygges op som element i området via forsamlingshus-tanker (ude/inde).
- ✕ at detail-/dagligvare-handelsområde udpeges - med parkeringsmuligheder, cafe og mødested.
- ✕ at sø-park etableres til højtider m/scene/toilet, mindre pladser til møde-hyggesteds præg.
- ✕ at Tarzan-legeplads oa etablering i naturen for større børn, legepladser for små børn og ungemødesteder.
- ✕ at Engsmål-magi med Tribune-udkig' understøttes (forhøjede udkigspladser over siv') 3 steder mod søen.
- ✕ at få opholds-hyggerum' via flere opholds-shelter-bænke' etableres i sø-/skov-nære dele af Årslev.

Helhedsplanen giver område-dommen' – spændende hvad fremtiden bringer!

Årslev anno 2024'

Jan-25'

I Årslev – er der via AAK-opfordring – sket en ændring af den centrale del af Silkeborgvej, så hastigheden er reduceret og det er nemmere at komme over Silkeborg til/fra Kirkesiden og til/fra Skibbyvej-siden.

En næste udvikling vil ske via den nye Helhedsplan – og et ønske er, at trafikken flyttes ud' – så den kommende store trafik ikke skal over Silkeborgvej – men nord for kirken ud til E45-motorvejs-rundkørslen.

Årslev på sydsiden – af Silkeborgvej (fra øst mod vest)

Sydsiden af Årslev strækker sig i øst vejmessigt fra Brabrand-grænsen og Årslev Skov mod Skibby i Vest. Årslev Engsø og stien er central for sydsiden – og der er dejlige natur-/skov-hygge-stykker at boltre sig i.

× Ørvadsvej forbinder Brabrand og Årslev – forbi Årslev skov og op' til den højereliggende Silkeborgvej. En del store tidligere landbrugsejendomme ligger her med udsigt ned mod Årslev Engsø, og i toppen af vejen findes Rideskole-bygningerne, virksomheder og de store, dyre boliger op til Silkeborgvej.

× På sydsiden af Silkeborgvej - fra østlig Brabrand-grænse ligger Årslev skov - og fortsættes ad vejen over det centrale Årslev via Silkeborgvej ses i vest de store landbrugsjorder, som AAK ønsker bolig-udbygget.

× Centralt ad Skibbyvej - er der et nyere, mindre boligområde, som blev udbygget for godt 10 år siden på tidligere landejendomsjord. Helt i syd langs Skibbyvej findes en del ældre boliger, som har jord mod søen.

Årslev på nordsiden – af Silkeborgvej (fra øst mod vest)

Nordsiden af Årslev strækker sig fra østlig Brabrand-grænse og Årslev Skov - i 2 retninger. I en retning - efter rundkørslen på Silkeborgvej mod Logistikparken i nord – og i den anden ad Silkeborgvej mod Harlev. Kirken er meget central for den nordlige del – med et store græsareal bagved mod motorvejs-tilslutningen.

× I øst - på Silkeborgvej er der før rundkørslen boliger langs Silkeborgvej - og Årslev skov i baggrunden.

× Motorvejstilkørsler og rundkørsler fører mod enten motorvejsnettet – eller til Årslev Logistikpark. Logistikparken er et nyere udviklet industriområde, hvor fx Fragtmadscentralen oa er flyttet til.

× Køres fra øst mod vest ad Silkeborgvej igennem rundkørslen – mødes helt centralt Buus', Kirken oa ejendomme og erhverv – og fortsættes ad Silkeborgvej mod vest findes sydvest-siden' af Industriparken.

Årslev-historie – Bugt for 8000 år siden

Hvad den nære fremtid bringer Årslev vides ikke bestemt – men fortiden er vild'!

Brabrand Fjord blev skabt i istiden for 8000 år siden, og den eksisterede frem til vikingetiden.

Fjorden strakte sig i Stenalderen fra landsbydelen Skibby gennem nuværende Årslev Engsø og Brabrand Sø til udløb ved det nuværende Åboulevard-område. Brabrand Sø og Årslev Engsø er trods sine længder på ca 5 kilometer, blot en lille del af, hvad der en gang var en 12 kilometer lang fjord ved navn Brabrandfjorden.

4. Den demokratiske samtale' - og magten

Jan.-25'

BAAF håber – at vi borgere med dette oplæg føler os godt klædt på' til at tage de første skridt i den demokratiske samtale' - i debatten om det lokale'. Så må vi se, om vi senere i år - bliver lyttet til!?

Hvordan fungerer den demokratiske samtale' med AAK og hvordan er samtalen lokalt i fx BAAF-området? BAAF kan man jo tage fat i lokalt – og BAAF er på sociale medier, har en hjemmeside og er tæt på' lokalt. BAAF er som borgergruppe en dialogpartner for AAK og borgeren – men uden magt', som ligger hos AAK. Der stemmes fx til bestyrelsen ved en BAAF-Generalforsamling – og til AAK-kommunalvalget hvert 4. år, men samtaler AAK med borgeren derudover? AAK-hjemmesiden kan besøges, men gør borgeren det?

Hvis bydels-snakken' kan gøre nogle borgere interesserede i en udvidet samtale' med BAAF og AAK, så er det positivt – og derfor vil BAAF også her fortælle lidt om systemet' – og hvor problemer/løsninger ses.

Som nævnt har Fællesrådene/FR ingen reel magt, modsat dengang da Brabrand-Årslev var egen kommune – og at de 37 Fællesråd/FR føler, at det er svært at trænge igennem' – skal ikke være nogen hemmelighed. Ville du som borger ønske dig noget andet og mere lokalt' end den nuværende Byrådets magt-struktur? Måske nye konstellationer kunne bringes i spil, hvor vi lokale fik mere taletid' – for at få den demokratiske samtale' op i gear' i AAK – fx via FR som den primære generelle samarbejdspartner' til Aarhus Byråd.

Vil vi i Aarhus ønske en mindre central' magtform end den vi har i dag? Kan der laves noget decentralt? Vi hører ofte om politikere der får stress; har for meget at læse op på; får trusler og skæld ud, hvilket jo slet ikke er rimeligt - for politikerne er bare 'borgere' (og parti-politikere), der er valgt af vi andre borgere i AAK! Det bør vi måske også diskutere lokalt – som de sidste sider i dette oplæg præsenterer nogle ideer om.

*⌘ Kunne en ny Byråds-struktur tænkes at involvere andre borgere end kun de valgte parti-politikere?
⌘ Kan parti-politikerne godt rumme, at fx andre borgere i fx bydels-zoner i AAK involveres i beslutninger?
⌘ Er det så borgerne direkte, foreninger, borgergrupper som Fællesrådene - eller kombinationer ea...?*

Bydels-debatoplægget fra BAAF må kopieres – for mangler Aarhus ikke en bydels-model'

Dette bydels-oplæg - er udvirket som et debatoplæg til borgerne i Brabrand og Årslev - men skulle andre Aarhus-mennesker ønske at bruge det som et ideoplæg i øvrig' Aarhus (byråd/fællesråd/borgere) er oplægget til fri afbenyttelse' for dem der interesserer sig for 'udvikling af de lokale AAK-bydele'!

Virker det som om, at Aarhus mangler en model for den fremtidige udvikling af Aarhus-bydelene?

Som tidligere nævnt – har Aarhus byråd i Aarhus-politikker og i dialog med Fællesrådene ofte nævnt den 'Demokratiske Samtale' – og hvor er det naturligt at starte borgerdialogen? BAAF mener i det lokale hood'! Det er nemlig svært at overskue en hel storbys' politikker for vi almindelige borgere, samt også de mange andre bydeles' problematikker - men det lokale' kan vi borgere tale med om – for det kender vi jo lidt til!

Efter aflevering af et 2025'-oplæg til byrådet - vil BAAF efterfølgende tage byråds-dialogen og borgerne skal så have en feedback på det muliges kunst' - og om fx denne form med bydels-forslag er vejen frem'!?

Om de mange forslag så opfyldes, må tiden vise – men principperne og formen for bydelsplaner i Aarhus' vil det være aktuelt at debattere og finde ideer for. Om magten' vil processen - er så et spørgsmålstegn?

Naboerne – og 8220'

Jan-25'

Beliggenheden for 8220', Brabrand og Årslev er som bekendt imellem Ringvejen og byskiltene. Nedenfor findes øjenåbnende tal og fakta om området, hele Vestbyzonen, Aarhus og DK-tal.

Naboerne i 8220'

- ⌘ 8220-postnummeret dækker ca 20.000 borgere - og BAAF-området deler nummer' med Gellerup.
- ⌘ Infrastruktur, skole, institutioner og et tidligere stort CV-indkøbscenter deles også delvist med Gellerup.
- ⌘ Der bor i dag godt 10.000 borgere i Brabrand og Årslev – og tallet forøges i Årslev på sigt med ca 4.000.

8220'-handelslivet

- ⌘ 8220 Brabrand har i 2022-23' mistet mange CV-specialbutikker – og disse indkøb sker nu udenfor 8220'!
- ⌘ CityVest blev solgt til Ålborg-byggefirmaet A.Enggaard, der helst ikke vil drifte et center men lave boliger.

- ⌘ Centret var i årevis et centralt mødested – og dette tab er en af grundene til disse bydelsplan-forslag.
- ⌘ Et lokalt handelscenter er vigtigt - for at kunne handle 'stort og småt' og ikke skulle køre langt derefter.

- ⌘ BAAF-området må derfor nu handle andre steder - og transportere os til andre dele af Aarhus.
- ⌘ CO2-udledningen er naturligvis steget af den grund - via transporten til andre områder for at handle.
- ⌘ Storcenter Nord, Bruuns, Veri-/Viby Centret, Mega Syd, Strøget og Tilst-butikker tjener på nedlukningen!

- ⌘ Hovedgadens handelsliv blev i 70'erne udkonkurreret af CV – så der nu ikke er god plads til nye butikker!
- ⌘ Et nyt mindre handelscenter med specialbutikker kunne dog måske opstå - ved evt trinbræt' i Brabrand?

Aarhus-området, Byrådet, byzoner og tal

- ⌘ Aarhus Vestegnen rummer ca 80.000 borgere - fra Ringgaden til Aarhus-byskiltene.
Vestegns-området stækker sig fra Ringgaden/Åbyhøj over Hasle/Aarhus V, Tilst, Brabrand og Årslev!

- ⌘ **AAK-Vestegnen har stort set samme størrelse som AAK-Nordbyen', -Sydbyen og -Midtbyen!**
Alle har hver ca 80.000 borgere – og udenfor Aarhus-byskiltene/i oplandet' bor der ca 60.000 borgere.

- ⌘ De 80.000 AAK-Vestegns-borgere er dermed en større 'byzone' end fx Esbjergs 71.000 borgere, som den 5.største by i DK (der selvfølgelig har eget byråd og økonomi). Skanderborg by har ca 20.000 borgere og kommunen godt 60.000 borgere. Så - vi er pænt mange på AAK-Vestegnen – og få AAK-byrådspolitikere!
Meget omtalte Grønland har under 60.000 borgere – så Vestegnens ca 80.000 borgere er jo ret mange!

Aarhus-byråd- og Forvaltnings tal – kontra naboerne

- ⌘ **Aarhus Byråd er meget ens i byråds-størrelse med diverse provinsbyråd. 2-4 politikere er ofte forskellen. Aarhus Byråd har 31 byrødder', ligesom også i Esbjerg - og Skanderborg har 29 byrødder.**

- ⌘ 6 fuldtids-byråds-politikere har AAK (Magistratsformænd) samt nogle deltidsansatte' byrødder (via ben')! Politikerne er ikke professionelle forretningsførere – men almindelige fornuftige borgere (hurtige i snakketøjet'), der har forskelligt erfaringer fra livet, partiapparat mv med i tasken' til at styre AAK'.

- ⌘ AAK har ca 33.000 ansatte (=24.000 fuldtidsstillinger) - og Skanderborg ca 5.000 fuldtidsstillinger'.

Samtale med Aarhus kommune

***Hvordan fungerer AAK i dag – og er vi som borgere og politikere tilfredse med styringsmodellen?
Her et bud på en status for borgerdialogen og styringsmodellen, som del af borger-dialog oplægget.***

AAK er en storkommune – hvor der er blevet langt til dialogen (modsat de små provinsbykommuner). Kontakten imellem borgere og politikere forsvandt' ved landspolitikerens Kommunalreform-vedtagelser, hvor Aarhus blev en storkommune', som så kunne køres centralistisk effektivt' med mindre borgerdialog.

AAK-befolkningsstørrelsen på 380.000 borgere gør at de 31 byråds-politikere (modsat små provinsby-kom.) har kontakt med meget få borgere – så evt borgerkontakt er overladt til forvaltningsansatte' (byen tjenerne). Fællesrådene burde politikerne vel så bruge meget, men det er ikke prioriteret i byrådet pt, som ud fra partiernes søgning af magt nok mener, at de selv kan/vil tage alle beslutninger (i parti-kamp mod andre)!

Den bøvlede' lokale dialog - om den lokale udviklings-/beslutningsproces skubbes derfor oftest ind i den store centrale AAK-maskine', hvor tingene så oftest besluttet fra AAK-central styring - udenom borgerne. Det er der jo ikke noget forkert i (sådan er systemet pt), men er det nu optimalt på sigt – eller hvad? I København er Borgerrepræsentationen stor – så måske AAK skulle se derhen - mht byråds-størrelse og modeller for hvordan man inddrager borgerne i en storby' – fx i bydelsråd og i dialogen om bydelsplaner?

*Den nuværende borger-dialog foregår vist oftest på FB' og pressen i politiker-promovering mod næste valg!
De politiske partier er hovedsageligt landsdækkende partier – og partiapparaterne' også store maskiner' – som lokalt og nationalt samarbejder om stemmer' – til hjælp for de lokale partipolitikere.
Før Kommunalreformerne - var kontakten til magten' mere lokal (som i det historiske tilbageblik nedenfor), så måske det ville være gavnligt at opelske – at lokale grupperinger/partier skulle' vælges til byrådet?
Alternativt at der findes en mere lokal og decentral model, så samtalen' bliver faktisk/virkelig - og nær'!*

Aarhus FØR/EFTER Kommunalreformen – via Brabrand-Årslev-historien

× FØR Kommunalreformen i 1970' - kunne Brabrand og Årslev sætte egen retning på den lokale udvikling. Dengang fandtes egen 'Brabrand Sdr.-Årslev' kommune (som den tredje-største i Aarhus-området). Der var i årtier op til den store Kommunalreform' megen aktivitet i 8220' - via lokale initiativtagere/ildsjæle.

× EFTER Kommunalreformen - er al udvikling af 'Brabrand og Årslev' bestemt af AAK-byråd og -forvaltning, hvilket betyder at kun 31 politikere i byrådet skal overskue ikke bare 8220' – men mange bydele og i dag ca. 380.000 borgere. En umulig opgave, så via den nuværende model lykkes en demokratiske samtale' vel ikke?

Når borgerne har svaret i den demokratiske samtale' – hvad sker så?

Når Byråd og forvaltning kender en retningen på bydels ønsker, vil det være naturligt for bydelen, om Byråd og -udvalg udtrykke deres holdning til elementer og grundtankerne for bydelsoplæg - og spiller med' i en opbygning af en decentral model for borgerinddragelse - som borgeren og magten' kan rumme!
Er der ikke et behov for, at AAK fremover har en større åbenhed – end lav profil/flyverskjul' som måske nu?

Når debatten har raset' og byråds-valgperioden nærmer sig – vil det være interessant at få nogle af bydelsplanens' forbedringsforslag debatteret. Sådanne forslag vil i debatten kunne bruges ret konkret, som et idekatalog for borgere og politikere – så der i debatterne samtales om konkrete fælles emner'!

Forvaltningsstyret - og de få politikere - med megen fokus på midtbyen

Forvaltningen styrer meget af den daglige butik i Aarhus kommune' – ud fra de demokratiske spilleregler. Politikerne har ofte for travlt – og oftest opleves det i bydelene, at det er midtbyen, der vægtes meget højt.

FR fra bydelene ser ofte - at der ikke er meget at komme efter; at man kommer med hatten i hånden; at meget lidt kærlighed/penge' gives til forstæderne - modsat midtbyen! Vægtningen af skatte-midlerne kan i de forskellige bydele føles uigennemsigtige og svære at forstå – men om der findes en opgørelse på pengestrømme der tildeles midtbyen kontra de øvrige bydele er uvist.

Som nævnt i de foregående linjer – er der MEGET langt fra borgeren og ind til politikerne.

Spørgsmålet er derfor – om ikke borgerne og politikerne burde etablere nogle yderligere rammer, så systemet bliver noget mere gennemsigtigt for alle – for politikerne skulle jo gerne klare sig godt for AAK!

Fællesråd / Fællesråds-zoner

De 37 lokale Fællesråd/FR – er almindelige fritidsforenings-mennesker, der forsøger AAK-dialogen lokalt. FR-forholdene (som BAAF af 1988') er som nævnt ikke optimale i AAK-samarbejdet – så fra et borger-synspunkt bør der vist ske en udvikling i 'magtapparatet' – så fx FR-ledere ea bliver en del af den fremtidige demokratiske samtale og magt. Da FR har en lokal kontaktflade, kunne det nok arrangeres, at nogle af FR-formændene m/k (fx 25-30 fmd.) kunne hjælpe byrådet i 5 lokale byzoner (i S/V/N/C - og opland). Den frivillige og ulønnede arbejdsmodel (når tiden tillader') skal vel så ændres på – så mere tid sikres

Kunne en 'stor AAK-maskine' kalibreres til at virke bedre i den lokale dialog? Det kunne der arbejdes på – ved fx at overvejes en model, hvor fx nye decentrale 'bydelszone-råd' blev etableret i fx 5 AAK-byzoner? Måske du har ideer til decentrale modeller - så vi kan bringe den demokratiske samtale' videre?

- **FORSTÆDERNE UDSULTES OG AAK-BYMIDTEN SLUGER AL FOKUS OG PENGE**
- **ER DET SNART FORSTÆDERNES TUR TIL AT FÅ NOGET KÆRLIGHED**
- **MÅSKE EN SKATTEYDER-OMBUDSMAND SKU' INDSÆTTES I PARTI-MAGT-SYSTEMET**

Forslag til løsninger - for borgeren og politikerne

☒ Skal vi have flere borgervalg/online i løbet af året – eller borgerudvalg bistået af AAK-sekretariatet?

☒ Skal vi have flere politikere? Vi hører hele tiden om stress-ramte politikere – og at de får skæld ud.

☒ Skal der i lokalområdet vælges lokalpolitikere, der medvirker til, at byrådet tænker lokalt?

☒ Skal vi lokalt på fx Vestegnen bede byrådet om et lokalt råd - som skal tænke og agere lokalt?

☒ Skal vi etablere en art forbrugerombudsmands-system', som hjælper borgerne til at forstå mere?

☒ Kunne en ny AAK-ombudsmands-funktion' forklare fordeling af skattemidler - så bydele ikke forfordes?

☒ Skal et forbrugerombudsmands-system' hjælpe til nemt at få mindre lokale sager vedtaget i AAK-system?

☒ Skal bydelene have mere indflydelse på AAK-pengeforbruget og bydelenes udvikling?

☒ Skal lokale råd/politikere agere i fx 5 bydels-zoner (Nord-, Vest-, Syd-byen, C' og opland')?

☒ Skulle Fællesråds-formænd m/k deltage i en udbygning af den demokratiske samtale' via deltagelse i råd?

☒ Hvordan skabes brede ideer til den demokratiske byudvikling (parti-fnidder?), hvis det halter i AAK?

Tak for din tid' – og nu er det tid for samtalerne' ...!